

mangfoldige Godseiere, som give Hensind og estergive Tæsterne deres Afgifter, men at et saadant Forhold skulde være heldigt, troer jeg ikke. Jeg troer, at det Forhold i Fremtiden vil virke heldigt, hvor Staten ikke tager Hensyn til slige private Overenskomster, men kun tager Hensyn til, hvad der skal ydes retfærdigt til Bedkommende. Jeg har altsaa i Realiteten ligesaa Lidet imod denne Paragraph som imod § 26, men i formel Henseende har jeg Meget imod begge Paragrapher, og jeg skal derfor ogsaa stemme for, at § 30 gaaer ud. Jeg haaber, at den høitagtede Cultusminister vil tage Sagen under nøie Overveelse, og at det ikke maa være længe, inden der bliver forelagt Rigsdagen et Lovforslag om at ordne dette Forhold paa en hensigtsmæssig Maade.

Mossin: Hvor enig jeg end tilbeels kan være med den ærede 3die Landstingsmand for 5te Kreds (F. Nielsen) deri, at Geistlighedens bør beholde sin nuværende Lønningsmaade, saa vil jeg dog og skeets Udtalelser, at denne Anstalt ingenlunde kan være sikker paa Majoritetens Bifald her i Thinget. Ligesom den til forskjellige Tider og paa forskjellige Steder har fundet Modsigelse, saaledes maa jeg ogsaa for mit Bedkommende bekjende, at jeg anseer det for tvivlsomt, hvorvidt denne Ydelsesmaade skulde være den ene rigtige, eller om den ikke hensigtsmæssig burde ombyttes med en anden. Men hvad jeg maa anse for aldeles utvivlsomt, det er, at denne Sag ikke tidligere har været tilstrækkeligt forberedt, at den ikke har været underkastet en saadan Drøftelse, at den nu skulde komme, om jeg saa maa sige, til Thingets Paafjendelse, og at altsaa det ærede Thing ikke uden Videre kan antage denne Paragraph. Den er kommen ind i et Lovforslag, som omhandler ganske andre Gjenstande, og bliver paa en Maade Thinget paatvingen. Jeg skal derfor, ikke af Realitets-, men af Formalitetsgrunde, tilraade det høitærede Thing at stemme mod denne Paragraph, ligesom jeg selv, da jeg ikke tidligere har haft Leilighed til at sætte mig tilbørligen ind i Sagen, deels af Formalitetsgrunde, deels ogsaa af politiske Grunde vil stemme imod samme. Jeg

vil haabe, at de ærede Landstingsmænd, der muligens ere af en anden Anskuelse i Realiteten, dog ikke ville stemme for, men imod Paragraphen, da Sagen saa næste Aar igjennem et selvstændigt Lovforslag kan blive Gjenstand for Thingets Prøvelse.

Bloug: Jeg har været med blandt de Medlemmer, der have indstillet denne Paragraph til at udgaae af formelle Grunde, men jeg vilde have stillet et Forslag, hvorved den formelle Anvendelse var afhjulpen, dersom jeg ikke var vegen tilbage for den høitærede Ministers bestemte, og som mig synes, billige Forlangende om, at der gives ham Tid til at tage denne Sag under fri Overveelse, inden han lader sig binde ved noget afgjørende Løfte derom. Ligesom jeg nu har fundet det billigt, at den høitærede Minister tager Sagen under nøiere Overveelse, inden han bestemmer sig, saaledes vilde jeg ønske, at ogsaa den ærede Landstingsmand for 5te Kreds, som sidder bag ved mig (F. Nielsen), vilde følge det samme Exempel. Jeg troer, at han da vil komme til et andet Resultat. I det Mindste have hverken de historiske eller de hensigtsmæssighedsgrunde, som han nu har anført, for mig havt det allermindste Overbevisende, og jeg troer, at han uden Skade kunde have sparet det hele Foredrag. Naar han vil undersøge denne Sag nøiere, vil han sikkert finde, at den oplyste offentlige Mening her i Landet er forud for de Anstaltelser, han her har prædikeret (Hør! Hør!) og fordrer denne Reform med en saadan Vægt, at den ikke vil kunne sthydes mange Aar ud. Det er meget sandt, at den nuværende Ordning har Aarhundreders Hævd; det er meget sandt, at den nye Lønningsmaade, man ønsker, er indført først efter den franske Revolution. Jeg vedkjender mig imidlertid for mit Bedkommende ganske usforbeholdent, at jeg holder meget mere af mange af de Principer, som den franske Revolution har ført ind i Livet, end af dem, som den catholske Geistlighed har fastsat. (Hør! Hør!). Jeg skal iøvrigt ikke gaae ind paa det ærede Medlems Foredrag; jeg forbeholder mig at optage Discussionen, naar denne Sags Realitet, om ikke mange Aar, som jeg haaber, foreligger. Nu har jo intet Med-